

Nr 36.

Ankom till riksdagens kansli den 2 maj 1924 kl. 4 e. n.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, m. m.

(2:a avd.)

I en den 14 mars 1924 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 204, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan återgivna förslag till

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering;

dels ock förordning om ändrad lydelse av § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrining.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Härigenom förordnas, att 13 § 1 mom., 14 och 16 §§, 29 § 2 och 3 mom., 30 §, 31 § 1 mom., 36 §, 47 § 1 och 2 mom. samt 54 § 3 och 7 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering ävensom det vid förordningen fogade formulär nr 1 skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse.

13 §.

1 mom. Deklarationer, som avgivas utan anmaning, skola utom i de fall, varom stadgas i tredje stycket, avlämnas antingen — — — äga rum.

Enahanda gäller i fråga om avlämnande av de upplysningar, som enligt 8 § 2 mom. meddelas.

Deklarationer, som på grund av 14 § andra och tredje styckena avgivas senare än den 15 februari, ävensom upplysningar enligt 8 § 2 mom., som meddelas senare än nämnda dag, skola avlämnas direkt till ordföranden i taxeringsnämnden.

14 §.

Deklaration på grund av 2 § 1 mom. skall vara avlämnad senast den 15 februari.

Skall deklARATION jämlikt 3 § sista stycket omfatta räkenskapsår, som går till ända efter den 15 februari, eller möter eljest för den, som enligt lag — — — hinder att avlämna deklARATION inom den 15 februari, skall senast samma dag skriftlig anmälan därom göras hos ordföranden i taxeringsnämnden, varefter deklARATIONEN skall avlämnas så fort ske kan och i varje fall senast den 31 mars.

Undantagsvis må, i händelse av synnerliga skäl, annan uppgiftspliktig, som därom gör framställning, kunna av taxeringsnämndens ordförande medgivas anstånd med avlämnande av deklARATION. I dylikt fall skall deklARATIONEN avlämnas så fort ske kan och senast den 15 mars.

Uppgift, som enligt 11 § skall avgivas utan anmaning, skall vara avlämnad senast den 15 februari; dock må vanligt handelsbolag — — — skall avgivas.

Deklaration och annan uppgift — — — uppgiftens avlämnande till den 31 mars, därest den — — — till ända.

16 §.

Har uppgiftspliktig — — — utöva beskattningsrätt.

Vad i 14 § är stadgat om tid för fullgörande av uppgiftsskyldighet skall gälla även om uppgift enligt denna paragraf.

Dylik uppgift, som avgives utan anmaning, skall avlämnas antingen direkt till vederbörande taxeringsnämnds ordförande — — — skall ske; dock må uppgiften, därest anstånd med densammas avgivande åtnjutits, avlämnas allenast till taxeringsnämndens ordförande.

Stadgandena i 15 § skola i tillämpliga delar gälla även beträffande uppgift, som i denna paragraf avses.

29 §.

2 mom. Före januari månads utgång skola till taxeringsnämndens ordförande avlämnas, på landet av kommunalstämmans ordförande och i stad, utom Stockholm, genom magistratens försorg, de i 36 § 2 mom. tredje stycket, 36 § 3 mom. och 47 § 3 mom. omförmälda avskrifterna av taxeringslängder och prövningsnämndens särskilda längder för nästföregående år.

I stad med magistrat, utom Stockholm, är vederbörande tjänsteman berättigad — — — till taxeringsnämndens ordförande.

3 mom. Till taxeringsnämndens ordförande skall å landet härads-skrivaren och i stad, utom Stockholm, vederbörande tjänsteman avlämna dels samtidigt med mantalslängden tryckta blanketter till inkomstlängden dels ock senast den 25 mars, vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, på mantalslängden grundade fastighetslängder, upptagande — — — skattskyldig för fastighet, innehavaren.

30 §.

Taxeringsnämndernas sammanträden — — — biträde.

Taxeringsnämnderna i länen böra hava avslutat sina arbeten, vad angår taxeringen av fast egendom, senast den 30 april och i övrigt senast den 15 maj. I Stockholm böra taxeringsnämndernas arbeten vara avslutade senast den 15 juni.

31 §.

1 mom. Taxeringsnämnds ordförande — — — följande aligganden:

- a) att — — — upplysningar;
- b) att — — — ankomma; och åligger det därjämte ordföranden att, därest deklaration på grund av 2 § 1 mom. eller uppgift enligt 16 § första och fjärde styckena avlämnats efter den 15 februari, å densamma göra anteckning om, när avlämnandet skett och huruvida anstånd jämlikt 14 och 16 §§ åtnjutits eller icke;
- c) att — — — pensionsförsäkring.

36 §.

1 mom. Taxeringsnämndens ordförande har att på landet till härads-skrivaren och i stad till vederbörande tjänsteman överlämna de upprättade taxeringslängderna, behörigen summerade, jämte mantalslängden och taxeringsnämndens protokoll; skolande fastighetslängderna vara avlämnade senast den 5 maj och övriga handlingar senast den 20 maj.

Inom sistnämnda tid skall — — — eller icke.

2 mom. I fögderi skall häradsskrivaren ofördröjligen efter mottagandet av taxeringslängderna för nedan angivna ändamål låta avskrika längderna i två exemplar.

Senast den 15 juni skall häradsskrivaren, vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet insända den ena avskriften av taxeringslängderna jämte mantalslängderna och taxeringsnämndernas protokoll.

Den andra avskriften av taxeringslängderna, i vad de angå varje särskild kommun, skall jämväl senast den 15 juni av häradsskrivaren, likaledes vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, tillställas vederbörande kommunalstämmas ordförande, vilken det åligger att under viss bestämd och vederbörligen kungjord tid, som icke må understiga fjorton dagar, på lämpligt och därvid även tillkännagivet ställe hålla avskriften de skattskyldiga till handa. Avskriften bör sedermera av ordföranden förvaras för att, på sätt i 29 § stadgas, överlämnas till ordföranden i påföljande årets taxeringsnämnd. Vad i detta stycke stadgas om kommunalstämmas ordförande, skall, såvitt angår till fögderiet hörande stad, gälla stadsstyrelsen.

3 mom. I stad med magistrat skall vederbörande tjänsteman ofördröjligen efter mottagandet av taxeringslängderna låta verkställa en avskrift av nämnda längder.

Denna avskrift skall jämte mantalslängden och taxeringsnämndens protokoll senast den 15 juni genom magistratens försorg insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet. Vid underlåtenhet härutinnan är den tjänsteman, vilkens försumlighet föranlett inträffat dröjsmål, förfallen till böter av tre kronor för varje dag varmed den bestämda tiden överskrides.

Huvudskriften av taxeringslängderna skall genom magistratens försorg hållas de skattskyldiga till handa i samma ordning, som i 2 mom. tredje stycket stadgas.

4 mom. Sedan jämlikt 20 § 1 mom. i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt blivit bestämt, med vilken procent av grundbeloppen skatten skall under året utgå, har på landet häradsskrivaren och i stad vederbörande tjänsteman att ofördröjligen uträkna och i huvudskriften till taxeringslängderna införa de avgifter, som på grund av taxeringsnämndernas beslut skola påföras, varvid i särskilda kolumner skola införas den skatt, som skall erläggas jämlikt 19 § 1 mom. i nyssnämnda förordning, och den skatt, som skall erläggas jämlikt 19 § 2 mom. i samma förordning.

Tillika åligger det nämnda tjänstemän att genom granskning av taxeringslängderna efterforska möjligen förelupen misskrivning eller annan oriktig anteckning och till kronans ombud hos prövningsnämnden så fort ske kan skriftligen framställa de anmärkningar, vartill granskningen givit anledning.

Senast den 15 juli skall för varje fögderi och stad sammandrag av taxeringslängderna insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet, på landet omedelbart av vederbörande häradsskrivare och i stad genom magistratens försorg. Vid underlåtenhet härutinnan är den tjänsteman, vilkens försumlighet föranlett inträffat dröjsmål, förfallen till böter av tre kronor för varje dag, varmed den bestämda tiden överskrides.

5 mom. Efter uppbördens avslutande och senast den 16 december skall huvudskriften av taxeringslängderna insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet, på landet omedelbart av häradsskrivaren och i stad genom magistratens försorg.

6 mom. Vad i denna paragraf är stadgat äger icke tillämpning å Stockholms stad.

47 §.

1 mom. Alla prövningsnämndens beslut skola — — — bör ske. Taxering, som till följd av prövningsnämndens beslut tillkommit eller blivit fastställd annorlunda än taxeringsnämnden bestämt, skall dels för varje prövningsnämndens sammanträde upptagas i särskild längd, däruti de protokollsparagrafer, som innehålla dylika beslut, böra angivas, och dels antecknas, vad angår Stockholm, i vederbörande taxeringslängd samt beträffande länen såväl uti den avskrift av vederbörande taxeringslängd, som jämlikt stadgandena i 36 § 2 mom. andra stycket och 3 mom. andra stycket inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande, som ock i huvudskriften till samma längd, sedan denna jämlikt föreskriften i 36 § 5 mom. dit inkommit. Veder-

börande protokollsförande åligger att med sin underskrift såväl å den särskilda längden som i Stockholm å taxeringslängden och i länen å de båda ovannämnda exemplaren av taxeringslängderna vitsorda enligt prövningsnämndens beslut införda förändringar eller gjorda tillägg.

2 mom. De hos prövningsnämnden — — — verkställande.

Efter uppbördens avslutande och senast den 16 december skola samma längder återställas till Kungl. Maj:ts befallningshavande av vederbörande häradsskrivare och magistrat.

De i 36 § 2 mom. andra stycket och 3 mom. andra stycket omförmälda avskrifterna av taxeringslängderna skola för varje fögderi och stad inom en vecka, efter det huvudskriften av samma längder jämlikt 36 § 5 mom. inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande, genom befallningshavandens försorg återställas till vederbörande häradsskrivare och magistrat.

De i 36 § 1 mom. — — — där förvaras.

54 §.

3 mom. Kommun, som — — — böra angivas.

Det åligger Kungl. Maj:ts befallningshavande att senast den 20 juli varje år — — — av statsmedel gottgjord.

7 mom. Häradsskrivare äga att för de avskrifter, som det enligt 36 § 2 mom. åligger dem att uppräta, undfå ersättning med en krona arket

Denna förordning träder i kraft:

vad angår 29 § 2 mom., 36 § 2, 3, 4, 5 och 6 mom., 47 § 1 och 2 mom. samt 54 § 3 och 7 mom. dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling,

samt i övrigt den 1 januari 1925.

(Detta ark avskiljes vid blankettens ifyllande och medföljer ej deklarationen vid avlämnandet.)

Anvisningar för deklarationsblankettens ifyllande.

Deklaration skall för en var — — — ej sammanfaller med kalenderår, räkenskapsåret närmast före den 1 mars det löpande året, — — — belöper å varje delägare.

Deklaration, som skall avgivas utan anmaning, ävensom uppgift, som ovan omförmäles, skall vara avlämnad *senast den 15 februari*. Skall deklaration avse räkenskapsår, som går till ända efter sistnämnda dag men före den 1 mars det löpande året, eller möter eljest för den, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker eller som är delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi, hinder att avlämna deklaration inom den 15 februari, må den uppgiftspliktige åtnjuta anstånd med deklarationens avlämnande. Härför erfordras emellertid, att anmälan om förhållandet senast den 15 februari skriftligen göres hos ordföranden i taxeringsnämnden. Deklarationen skall därefter avlämnas så fort ske kan och i varje fall *senast den 31 mars*. Detsamma gäller om uppgift, som ovan omförmäles.

Skulle undantagsvis för annan uppgiftspliktig än nyss nämnts på grund av särskilda omständigheter möta hinder att avlämna deklaration inom den 15 februari, må han, efter framställning hos taxeringsnämndens ordförande, kunna erhålla anstånd, i händelse synnerliga skäl prövas föreligga. Bifalles framställningen, skall deklarationen avlämnas så fort ske kan och *senast den 15 mars*.

I andra fall än nu nämnts må anstånd med avgivande av deklaration icke åtnjutas.

Avlämnas ej — — — påföljd av böter.

Deklaration eller ovan omförmäld uppgift — — — äga rum. Därest anstånd med avgivande av deklaration åtnjutits, må dock deklarationen avlämnas eller insändas allenast till ordföranden direkt.

Verk eller bolag — — — förvaltningsberättelse.

Har någon, som är skyldig — — — beträffande deklaration. Uppgift, som omförmäles i detta stycke, skall avlämnas eller insändas på den uppgiftspliktiges eget äventyr i betalt brev med allmänna posten antingen direkt till vederbörande taxeringsnämnds ordförande eller ock i Stockholm till överståthållarämbetet och i övriga orter till Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, magistraten i den stad eller landsfiskalen i det distrikt, där taxeringen i fråga skall ske; dock må uppgiften, därest anstånd med dess avgivande åtnjutits, avlämnas eller insändas allenast till ordföranden direkt.

Har någon i deklaration eller annan uppgift eller upplysning — — —.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 (nr 61) angående mantalsskrivning.

Härigenom förordnas, att § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning skall hava följande ändrade lydelse.

§ 11.

Mantalslängden jämte därtill hörande bilagor samt det vid mantalsskrivningen hållna protokoll skola, vid bot av tre kronor för varje dag, som därmed fördröjes, senast den 9 februari av mantalsskrivningsförrättaren avlämnas till vederbörande pastor. Prövas i fråga om visst distrikt mantalsskrivningens vidlyftighet medföra hinder för mantalslängdens avlämnande å föreskriven tid, må Kungl. Maj:ts befallningshavande, efter framställning av mantalsskrivningsförrättaren, medgiva anstånd med mantalslängdens avlämnande, dock icke längre än till den 23 februari.

Vederbörande pastor har att med församlingsboken jämföra mantalslängden och därvid särskilt uppmärksamma, huruvida person, för vilken i längden gjorts anteckning, att han ej är i församlingen kyrkoskriven, numera avlämnat flyttningsbetyg, eller huruvida rörande person, som uttagit flyttningsbetyg under föregående år till annan församling, från pastor därstädes eller på annat tillförlitligt sätt efter avsändandet av den i § 10 mom. 1 omförmälda förteckning erhållits underrättelse, att han dit inflyttat före föregående års utgång. De vid granskningen förekomna anmärkningar skola upptagas å förteckning, som bifogas mantalslängden; och skall denna med tillhörande handlingar inom tio dagar efter det densamma avlämnats till pastor av denne återställas till mantalsskrivningsförrättaren.

Sedan i anledning — — — överstrykas.

Inom tio dagar efter det mantalslängden av pastor återställts till mantalsskrivningsförrättaren skall längden i justerat skick avlämnas till ordföranden i taxeringsnämnden.

Under den tid — — — och magistraterna.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1925.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt omförmälda statsrådsprotokoll vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anført till motivering för förslagen får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Utskottet.

Föreliggande proposition upptager två särskilda frågor. Åtgärder föreslås sålunda *dels* för att debiteringen av inkomst- och förmögenhetsskatten må kunna behörigen verkställas, fastän efter budgetårets omläggning det procenttal av grundbeloppet, varmed skatten skall utgå, bestämmes först under det år taxeringen åsättes, *dels ock* för att taxeringsnämnderna i länen skola hinna avsluta arbetet inom den i taxeringsförordningen föreskrivna tiden eller senast den 15 maj.

*Debiterings-
arbetets om-
läggning.*

Genom den i propositionen föreslagna ordningen för debiteringsarbetet inom länen synas de svårigheter, som för närvarande förefinnas att där medhinna detta arbete, komma att försvinna. Med hänsyn därtill och då genom denna anordning landskamrerarna böra kunna något tidigare än för närvarande påbörja arbetet med granskningen av taxeringsnämndernas beslut, har utskottet ansett sig böra förorda de föreslagna bestämmelserna rörande debiteringen.

*Tidigare på-
börjande av
taxerings-
nämndernas
arbeten.*

Enligt 30 § taxeringsförordningen böra taxeringsnämndernas arbeten vara avslutade i länen den 15 maj och i Stockholm den 15 juni. Enligt vad departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet uppgivit, skulle det under de senaste åren på många håll inom länen inträffat, att taxeringsnämnderna icke ställt sig denna bestämmelse till efterrättelse. Såsom en av orsakerna härtill har framhållits den ökning i arbetsbördan taxeringsnämnderna fått vidkännas framför allt genom de åren 1919 och 1920 vidtagna ändringarna i skatteförfattningarna. För att möjliggöra ett tidigare påbörjande av taxeringsarbetet och dettas medhinnande till föreskriven dag, har nu föreslagits, att mantalslängden samt deklARATIONER och de andra uppgifter rörande de skattskyldigas inkomster, som enligt taxeringsförordningen skola avgivas till taxeringsnämnderna utan särskild anmanning, skola avlämnas till dessa nämnder tidigare än vad för närvarande sker.

Sålunda skulle i länen mantalslängden, som enligt gällande bestämmelser tillställes taxeringsnämndens ordförande senast den 25 mars, komma denne tillhanda redan den 1 mars. Dock skulle, där på grund av arbetets vidlyftighet hinder mötte att sistnämnda dag avlämna längden, efter länsstyrelses medgivande, anstånd med längdens avlämnande kunna åtnjutas till den 15 mars. Härigenom skulle, oavsett den ifrågasatta ändringen av deklARATIONSTIDEN, vinnas den ur arbetssynpunkt betydande fördelen, att mantalslängden ställdes till taxeringsnämndens förfogande ungefärligen samtidigt med det stora flertalet deklARATIONER och andra för

taxeringsarbetet nödvändiga uppgifter. Ett rationellt bedrivande av taxeringsarbetet torde nämligen icke kunna påbörjas, innan denna längd blivit tillgänglig för taxeringsnämndens ordförande. Utskottet har därför anslutit sig till förslaget om ändrad tid för mantalslängdens avlämnande.

Som bekant gäller för närvarande, att deklaration skall avlämnas senast den sista dagen i februari månad. Rätt till anstånd med deklarationsavgivande till senast den 14 april äger uppgiftspliktig, vilken enligt lag är skyldig att föra handelsböcker, därest hinder möter för deklarationsavgivande före den 1 mars och anmälan därom göres före sistnämnda dag. Enligt propositionen skall deklaration avlämnas senast den 15 februari och anståndstiden för bokföringsskyldig utgå den 31 mars. Vidare föreslås, att icke bokföringsskyldig person undantagsvis må, därest synnerliga skäl föreligga, av taxeringsnämndens ordförande erhålla anstånd till senast den 15 mars. Den föreslagna tiden för deklarations avlämnande skulle därför medföra bland annat, att taxeringsarbetet skulle kunna påbörjas 13—14 dagar tidigare än eljest.

Dessa bestämmelser liksom övriga i propositionen föreslagna grunda sig på förslag, som avgivits av 1923 års taxeringssakkunniga. Nämnda sakkunniga hava jämlikt Kungl. Maj:ts den 27 juli 1923 åt chefen för finansdepartementet givna bemyndigande tillkallats att inom departementet verkställa utredning angående omorganisation av taxeringsväsendet. Denna utredning åter har begärts av 1920 års riksdag, som i samband med i skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni 1920, nr 444, gjord anmälan om antagande av det s. k. kommunalskatteprovisoriet anhållit om utredning angående ändrade grunder för beskattningsnämndernas organisation och taxeringsförfarandet. Det förslag till ändringar i taxeringsförordningen, som med anledning härav kommer att utarbetas, beräknas komma att föreläggas 1926 års riksdag samtidigt med den nya kommunalskattelagstiftning, om vilken utredning pågår.

Otvivelaktigt är att med nu gällande skattelagstiftning flerstädes inom länen ett behov gjort sig gällande för taxeringsnämnderna att tidigare än för närvarande erhålla del av deklarationsmaterialet. Emellertid är det uppenbart, att det framtida behovet av en begränsad deklarationstid samt möjligheten att åvägbringa en dylik begränsning i icke ringa grad är beroende av det sätt, varpå kommunalskattefrågan löses. Det är icke uteslutet, att genom den blivande kommunalskattelagstiftningen taxeringsnämndernas arbetsbörda blir ej oväsentligt utökad liksom ej heller att åtminstone vissa grupper skattskyldiga komma att åläggas utvidgad uppgiftsplikt. I vilken omfattning taxeringsnämndernas arbete kan komma att utökas och huruvida med den föreslagna begränsningen av deklarationstiden taxeringsnämnderna komme att erhålla erforderlig tid för arbetets utförande, saknar utskottet möjlighet att för närvarande bedöma.

Starka skäl böra därför föreligga för att ur den allmänna reformen utbryta denna detaljfråga, helst varje ändring av deklarationstiden medför

påtagliga olägenheter i främsta rummet för de skattskyldiga. För ett omedelbart lösande av denna fråga hava två särskilda skäl åberopats. Så har anförts, att det för statsregleringen vore av vikt, att riksdagen i god tid erhöles en så vitt möjligt noggrann kännedom om utfallet av det löpande årets taxeringar. Ehuru det torde kunna antagas, att, efter den stabilisering prisnivån numera synes hava undergått, inkomst- och förmögenhetsskattens summa icke kommer att fluktuera i lika hög grad som under de senaste åren, måste det givetvis anses innebära en fördel, att utfallet av taxeringarna föreligger färdigt vid beräkningen av inkomsterna för det kommande statsregleringsåret. Fullständigt skulle emellertid detta syfte icke vinnas, även om taxeringarna i länen föreläge avslutade inom föreskriven tid. En mycket betydande del av inkomst- och förmögenhetsskatten — år 1923 mer än en tredjedel — belöper nämligen å Stockholms stad och resultatet av taxeringen därstädes kan ej erhållas förrän under senare hälften av juni månad.

Såsom ett andra skäl för den föreslagna begränsningen av deklARATIONSTIDEN har åberopats taxeringsnämndernas behov av ökad tid för sitt arbete. Såsom de sakkunniga framhållit, har taxeringsnämndernas arbetsbörda efter år 1919 avsevärt vuxit. Det torde likväl kunna antagas, att under de två senaste åren svårigheterna för taxeringsnämnderna att medhinna arbetet snarare minskats än ökats. Genom ändringar i skattelagarna, såsom upphävandet av barnbeskattningen och den s. k. förmögenhetsspärren, har otvivelaktigt arbetet förenklats. De svårigheter, vilka till en början förefunnits att tillämpa de åren 1919 och 1920 införda bestämmelserna i skatteförordningarna, hava helt säkert minskats efter det taxeringsnämndernas ordförande förvärvat större vana vid de nya föreskrifterna. En omständighet, som icke bör förbises, är, att genom den ekonomiska depressionen taxeringsarbetet i flera hänseenden blivit mindre betungande, särskilt beträffande större företagare och delägare i aktiebolag. Ehuru även en så jämförelsevis obetydlig förlängning av tiden för taxeringsarbetet som fjorton dagar måste anses innebära en fördel, synes det därför, som om behovet av den föreslagna ändringen av deklARATIONSTIDEN icke vore så trängande, att icke med densamma kan anstå, till dess en allmän revision av taxeringsorganisationen företages.

För övrigt vinnas, såsom i det föregående erinrats, icke obetydliga fördelar ur arbetssynpunkt genom den föreslagna ändringen i mantalsskrivningsförordningen. I detta sammanhang har utskottet velat framhålla, att förseningarna i taxeringsnämndernas arbeten icke uteslutande och måhända icke huvudsakligen orsakats av att arbetet på grund av den nuvarande deklARATIONSTIDEN icke kunnat påbörjas tillräckligt tidigt. Mången gång hava förseningarna uppstått, till följd av att arbetet icke bedrivits med tillräcklig intensitet eller påbörjats senare än vad som med nu gällande bestämmelser varit möjligt. I syfte att förebygga förseningar av sådana anledningar har departementschefen genom cirkulär den 8 novem-

ber 1923 anmodat länsstyrelserna att på lämpligt sätt sörja för bland annat, att taxeringsnämnderna komme att påbörja sitt arbete på tidigast möjliga tidpunkt samt från början driva det med tillräcklig kraft i ändamål att avsluta detsamma till den 15 maj. Det bör kunna förväntas, att jämväl sistnämnda åtgärd bidrager till att taxeringsnämndernas arbete, utan att grundligheten eftersättes, avslutas inom föreskriven tid.

Ehuru utskottet sålunda icke funnit tillräckliga skäl tala för en omedelbar ändring av bestämmelserna rörande deklarationstiden, har utskottet likväl ansett anledning föreligga att uttala sig om det föreslagna sättet för frågans lösande. Därest det vore fullt tydligt, att de föreslagna bestämmelserna vore de lämpligaste och icke, sedan de inträngt i det allmänna medvetandet, funnes böra ersättas med andra, skulle nämligen knappast något avgörande skäl föreligga att icke biträda förslaget. Emellertid synes det, som om å ena sidan förslaget icke utnyttjat alla förefintliga resurser att vid tidigast möjliga tidpunkt till taxeringsnämndernas förfogande ställa erforderligt arbetsmaterial samt å den andra icke tagit tillräcklig hänsyn till de särskilda svårigheter, som kunna uppstå för vissa uppgiftsskyldiga att efterleva dessa bestämmelser. För det stora flertalet skattskyldiga skulle det säkerligen icke medföra större svårigheter att avlämna deklaration redan den 31 januari än den 15 februari. Beträffande åter sådana näringsidkare, som föra handelsböcker och för vilka redan den nuvarande deklarationstiden är knapp, synes det obefogat att avkorta densamma. En sannolik följd härav bleve, att dessa skattskyldiga endast i undantagsfall avlämnade deklaration inom föreskriven tid och regelmässigt begagnade sig av rätten till anstånd. Erfarenheten har givit vid handen, att redan nu till men för taxeringsarbetet bokföringspliktiga personer använda sig av denna rätt understundom jämväl där något behov av anstånd icke förelegat. Sedan anmälan om hinder att avlämna deklaration inom föreskriven tid väl gjorts, torde i regel hela den medgivna anståndstiden utnyttjas. Härigenom har taxeringsarbetet mången gång onödigtvis betungats.

Ju kortare rådrum, som lämnas de uppgiftspliktiga att avgiva deklaration, desto starkare gör sig därför behovet gällande av skilda deklarationstider för olika grupper av skattskyldiga. Skäl tala således för att vid en reformering av ifrågavarande bestämmelser taga steget fullt ut och avpassa tiderna efter de särskilda behov, som förefinnas hos olika grupper av skattskyldiga. Så hava exempelvis i Danmark och Norge särskilda deklarationstider fastställts för personer, som enligt lag äro skyldiga att föra handelsböcker, ävensom för vissa andra uppgiftspliktiga. Genom en dylik anordning skulle sådana personers deklarationer kunna göras tillgängliga för taxeringsnämnderna ej oväsentligt tidigare än enligt de bestämmelser, som föreslagits i propositionen eller äro nu gällande. Därest exempelvis en särskild tid bestämdes för de jordbrukare och näringsidkare vilka grundade sina i deklarationen lämnade uppgifter på ordnade räk-

skaper, borde det även lättare låta sig ordna att för övriga skattskyldiga förkorta den nuvarande deklARATIONSTIDEN.

I flera av de yttranden, som avgivits över de sakkunnigas förslag rörande ändrad deklARATIONSTID, har framhållits, att den föreslagna anståndstiden för bokföringsskyldiga i många fall vore för kort. Den farhåga, som sålunda uttalats, synes icke ogrundad. Såsom den enda framkomliga utvägen i dylika fall har departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet anvisat dessa skattskyldiga att inom mars månad avlämna ofullständig deklARATION och sedermera komplettera densamma. En sådan anordning synes dock föga tilltalande. Oavsett att ett sådant ofullständigt material saknar värde för taxeringsnämnderna, skulle det otvivelaktigt icke sällan inträffa, att även näringsidkare, vilka utan större olägenhet medhonne att i behörig ordning deklarerat, begagnade sig av nämnda utväg för att erhålla ett förlängt anstånd.

Inom utskottet har övervägts, huruvida sistberörda olägenheter kunde undvikas genom att den nuvarande anståndstiden bibehölls för aktiebolag och solidariska bankbolag. Behovet av en längre anståndstid torde emellertid icke vara beroende av den form, i vilken företagen utövas, utan av verksamhetens art och omfattning och, såvitt framgår av berörda yttranden, skulle detta behov icke inskränka sig till nämnda bolag. För övrigt måste det anses såsom en nackdel, att icke mindre än fyra tidpunkter fastställas, då deklARATION senast skall avlämnas.

Det torde på nu anförda skäl kunna ifrågasättas, om den föreslagna lösningen av frågan om deklARATIONSTIDEN kan betraktas som slutgiltig. Uppenbarligen vore det i hög grad olämpligt, om, efter någon tids tillämpning av de föreslagna bestämmelserna, tiderna åter komme att rubbas. Härtill kommer att behovet av en förkortad deklARATIONSTID under de få år, som återstå, innan kommunalskattefrågan erhåller sin lösning, icke kan anses så starkt, att ett uppskov med ifrågavarande spörsmål skulle vålla några större olägenheter. Med hänsyn härtill och då verkan av den föreslagna åtgärden rörande mantalslängdens avlämnande torde bära avvaktas, har utskottet icke funnit sig bära biträda propositionen i vad den avser begränsning av deklARATIONSTIDEN.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 204 icke kunnat oförändrad bifallas,

1) antaga följande förslag till

Förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117) om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Härigenom förordnas, att 29 § 2 och 3 mom., 36 §, 47 § 1 och 2 mom. samt 54 § 3 och 7 mom. i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse.

29 §.

2 mom. Före januari månads utgång skola till taxeringsnämndens ordförande avlämnas, på landet av kommunalstämmans ordförande och i stad, utom Stockholm, genom magistratens försorg, de i 36 § 2 mom. tredje stycket, 36 § 3 mom. och 47 § 3 mom. omförmälda avskriften av taxeringslängder och prövningsnämndens särskilda längder för nästföregående år.

I stad med magistrat, utom Stockholm, är vederbörande tjänsteman berättigad — — — till taxeringsnämndens ordförande.

3 mom. Till taxeringsnämndens ordförande skall å landet häradsskrivaren och i stad, utom Stockholm, vederbörande tjänsteman avlämna dels samtidigt med mantalslängden tryckta blanketter till inkomstlängden, dels ock senast den 25 mars, vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, på mantalslängden grundade fastighetslängder, upptagande — — — skattskyldig för fastighet, innehavaren.

36 §.

1 mom. Senast fem dagar — — — eller icke.

2 mom. I fögderi skall häradsskrivaren ofördröjligen efter mottagandet av taxeringslängderna för nedan angivna ändamål låta avskriva längderna i två exemplar.

Senast den 15 juni skall häradsskrivaren, vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet insända den ena avskriften av taxeringslängderna jämte mantalslängderna och taxeringsnämndernas protokoll.

Den andra avskriften av taxeringslängderna, i vad de angå varje särskild kommun, skall jämväl senast den 15 juni av häradsskrivaren, likaledes vid bot av tre kronor för varje överskjutande dag, tillställas vederbörande kommunalstämmas ordförande, vilken det åligger att under viss bestämd och vederbörligen kungjord tid, som icke må understiga fjorton dagar, på lämpligt och därvid även tillkännagivet ställe hålla avskriften de skattskyldiga till handa. Avskriften bör sedermera av ordföranden förvaras för att, på sätt i 29 § stadgas, överlämnas till ordföranden i påföljande

årets taxeringsnämnd. Vad i detta stycke stadgas om kommunalstämmas ordförande, skall, såvitt angår till fögderiet hörande stad, gälla stadsstyrelsen.

3 mom. I stad med magistrat skall vederbörande tjänsteman ofördröjligen efter mottagandet av taxeringslängderna låta verkställa en avskrift av nämnda längder.

Denna avskrift skall jämte mantalslängden och taxeringsnämndens protokoll senast den 15 juni genom magistratens försorg insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet. Vid underlåtenhet härutinnan är den tjänsteman, vilkens försumlighet föranlett inträffat dröjsmål, förfallen till böter av tre kronor för varje dag, varmed den bestämda tiden överskrides.

Huvudskriften av taxeringslängderna skall genom magistratens försorg hållas de skattskyldiga till handa i samma ordning, som i 2 mom. tredje stycket stadgas.

4 mom. Sedan jämlikt 20 § 1 mom. i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt blivit bestämt, med vilken procent av grundbeloppen skatten skall under året utgå, har på landet häradskrivaren och i stad vederbörande tjänsteman att ofördröjligen uträkna och i huvudskriften till taxeringslängderna införa de avgifter, som på grund av taxeringsnämndernas beslut skola påföras, varvid i särskilda kolumner skola införas den skatt, som skall erläggas jämlikt 19 § 1 mom. i nyssnämnda förordning, och den skatt, som skall erläggas jämlikt 19 § 2 mom. i samma förordning.

Tillika åligger det nämnda tjänstemän att genom granskning av taxeringslängderna efterforska möjligen förelupen misskrivning eller annan oriktig anteckning och till kronans ombud hos prövningsnämnden så fort ske kan skriftligen framställa de anmärkningar, vartill granskningen givit anledning.

Senast den 15 juli skall för varje fögderi och stad sammandrag av taxeringslängderna insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet, på landet omedelbart av vederbörande häradskrivare och i stad genom magistratens försorg. Vid underlåtenhet härutinnan är den tjänsteman, vilkens försumlighet föranlett inträffat dröjsmål, förfallen till böter av tre kronor för varje dag, varmed den bestämda tiden överskrides.

5 mom. Efter uppbördens avslutande och senast den 16 december skall huvudskriften av taxeringslängderna insändas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet, på landet omedelbart av häradskrivaren och i stad genom magistratens försorg.

6 mom. Vad i denna paragraf är stadgat äger icke tillämpning å Stockholms stad.

47 §.

1 mom. Alla prövningsnämndens beslut skola — — — bör ske. Taxering, som till följd av prövningsnämndens beslut tillkommit eller blivit fastställd annorlunda än taxeringsnämnden bestämt, skall dels för varje prövningsnämndens sammanträde upptagas i särskild längd, däruti de protokolls-

paragrafer, som innehålla dylika beslut, böra angivas, och dels antecknas, vad angår Stockholm, i vederbörande taxeringslängd, samt beträffande länen såväl uti den avskrift av vederbörande taxeringslängd, som jämlikt stadgandena i 36 § 2 mom. andra stycket och 3 mom. andra stycket inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande, som ock i huvudskriften till samma längd, sedan denna jämlikt föreskriften i 36 § 5 mom. dit inkommit. Vederbörande protokollsförande åligger att med sin underskrift såväl å den särskilda längden som i Stockholm å taxeringslängden och i länen å de båda ovannämnda exemplaren av taxeringslängderna vitsorda enligt prövningsnämndens beslut införda förändringar eller gjorda tillägg.

2 mom. De hos prövningsnämnden — — — verkställande.

Efter uppördens avslutande och senast den 16 december skola samma längder återställas till Kungl. Maj:ts befallningshavande av vederbörande häradsskivare och magistrat.

De i 36 § 2 mom. andra stycket och 3 mom. andra stycket omförmälda avskrifterna av taxeringslängderna skola för varje fögderi och stad inom en vecka, efter det huvudskriften av samma längder jämlikt 36 § 5 mom. inkommit till Kungl. Maj:ts befallningshavande, genom befallningshavandens försorg återställas till vederbörande häradsskivare och magistrat.

De i 36 § 1 mom. — — — där förvaras.

54 §.

3 mom. Kommun, som — — — böra angivas.

Det åligger Kungl. Maj:ts befallningshavande att senast den 20 juli varje år — — — av statsmedel gottgjord.

7 mom. Häradsskivare äga att för de avskrifter, som det enligt 36 § 2 mom. åligger dem att upprätta, undfå ersättning med en krona arket.

Denna förordning träder i kraft:

vad angår 29 § 3 mom. den 1 januari 1925,

samt i övrigt dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad nppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

2) antaga ovan införda förslag till förordning om ändrad lydelse av § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning.

Stockholm den 2 maj 1924.

På bevillningsutskottets vägnar:

HERMAN FLEMING.

Närvarande: herrar friherre Fleming, Antonsson, Örne, Ericson i Obergå, Bårg, Boman, Olsson i Ramsta, Lithander, Lövgren, Johansson i Hornsberg, Svensson i Grindstorp, Carlsson i Gävle, Åström, Björklund, Olsson i Gävle, Olsson i Mora, Granath, Strindlund, Brännström och Ericson i Boxholm.

Reservation

av herrar *Olsson* i Ramsta, *Svensson* i Grindstorp och *Brännström*, som ansett, att utskottets betänkande bort hava följande avfattning:

I en den 14 mars — — — om vilken utredning pågår.

Såsom de sakkunniga framhållit, har taxeringsnämndernas arbetsbörda efter år 1919 avsevärt vuxit, varigenom i många fall förseningar av arbetet uppkommit. Då det är av stor vikt, att taxeringsnämnderna erhålla tillräckligt lång tid för sitt betydelsefulla arbete, måste det anses synnerligen angeläget, att deklaramaterialet tidigare än för närvarande göres tillgängligt för dessa nämnder. Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, hava jämväl praktiskt taget alla de myndigheter, som stå i omedelbar beröring med taxeringsnämndernas arbete inom länen, uttalat sig för en förkortning av deklARATIONSTIDEN. Med hänsyn härtill har utskottet funnit påkallat, att omedelbart, utan att resultatet av den pågående utredningen rörande taxeringsväsendets omorganisation avvaktas, åtgärder vidtagas för att taxeringsnämnderna måtte tidigare än för närvarande erhålla del av deklaramaterialet. Utskottet har följaktligen i princip anslutit sig till förslaget om förkortad deklARATIONSTID.

I flera av de yttranden, som avgivits över de sakkunnigas förslag rörande ändrad deklARATIONSTID, har emellertid anförts, att för många bokföringsskyldiga den medgivna anståndstiden vore för kort. Särskilt starkt har detta framhållits av vissa handelskammare. Den farhåga, som sålunda uttalats, synes icke ogrundad. Behovet av en sådan förlängd anståndstid synes dock företrädesvis förefinnas hos aktiebolagen. Det stora flertalet större företagare torde utöva sin verksamhet i aktiebolagsform. Vidare åligger det dessa bolag att, förutom föreskrivna räkenskapsutdrag, så fort ske kan till taxeringsnämnderna avlämna styrelsens förvaltningsberättelse samt revisionsberättelse. Utskottet har därför föreslagit, att sådana bolag må åtnjuta anstånd med deklARATIONSTIDEN avgivande till senast den 15 april. Med en dylik anordning torde från de bokföringsskyldigas sida icke någon befogad erinran kunna riktas mot förslaget. För taxeringsnämnderna behövde den särskilda anståndstiden icke medföra några egentliga olägenheter, då berörda bolag skola upptagas i särskilda taxeringslängder.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 204 icke kunnat oförändrad bifallas,

a) antaga ovan införda förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering med följande ändringar:

1) att 14 § erhåller följande lydelse:

14 §.

Deklaration på grund av 2 § 1 mom. skall vara avlämnad senast den 15 februari.

Skall deklARATION jämlikt 3 § sista stycket omfatta räkenskapsår, som går till ända efter den 15 februari, eller möter eljest för den, som enligt lag — — — hinder att avlämna deklARATION inom den 15 februari, skall senast samma dag skriftlig anmälan därom göras hos ordföranden i taxeringsnämnden, varefter deklARATIONEN skall avlämnas så fort ske kan och i varje fall senast den 31 mars; dock äger i dylikt fall inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag åtnjuta anstånd till senast den 15 april.

Undantagsvis må, i händelse av synnerliga skäl, annan än i andra stycket omfördärd uppgiftspliktig, som därom gör framställning, kunna av taxeringsnämndens ordförande medgivas anstånd med avlämnande av deklARATION. I dylikt fall skall deklARATIONEN avlämnas så fort ske kan och senast den 15 mars.

Uppgift, som enligt 11 § skall avgivas utan anmaning, skall vara avlämnad senast den 15 februari; dock må vanligt handelsbolag — — — skall avgivas.

Deklaration och annan uppgift eller upplysning, som på grund av anmaning skall avgivas, avlämnas inom den tid, som i anmaningen förelägges; dock att den, som enligt andra stycket har rätt till anstånd med avgivande av deklARATION och som därom gör anmälan, icke är skyldig att avlämna uppgiften tidigare än vid den för honom i nämnda stycke bestämda anståndstidens utgång, även om den i anmaningen förelagda tid för avlämnandet därförinnan går till ända.

2) att det vid förslaget till förordning om ändring av taxeringsförordningen fogade formulär nr 1 erhåller följande lydelse:

Formulär nr 1.

(Detta ark avskiljes vid blankettens ifyllande och medföljer ej deklARATIONEN vid avlämnandet.)

Anvisningar för deklARATIONSBLANKETTENS IFYLLANDE.

Deklaration skall för en var — — — ej sammanfaller med kalenderår, räkenskapsåret närmast före den 1 mars det löpande året, — — — belöper å varje delägare.

Deklaration, som skall avgivas utan anmaning, ävensom uppgift, som ovan omförmäles, skall vara avlämnad *senast den 15 februari*. Skall deklARATION avse räkenskapsår, som går till ända efter sistnämnda dag men före den 1 mars det löpande året, eller möter eljest för den, som enligt lag är skyldig föra handelsböcker eller som är delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi, hinder att avlämna deklARATION eller uppgift, som ovan omförmäles, inom den 15 februari, må den uppgiftspliktige åtnjuta anstånd. Härför erfordras emellertid, att anmälan om förhållandet senast den 15 februari skriftligen göres hos ordföranden i taxeringsnämnden. DeklARATIONEN eller uppgiften skall därefter avlämnas så fort ske kan och *senast den 31 mars*; dock äger i dylikt fall inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag åtnjuta anstånd till *senast den 15 april*.

Skulle undantagsvis för annan uppgiftspliktig än den, som på sätt nyss nämnts har rätt till anstånd med deklARATIONEN avgivande, på grund av särskilda omständigheter möta hinder att avlämna deklARATIONEN inom den 15 februari, må han, efter framställning hos taxeringsnämndens ordförande, kunna erhålla anstånd, i händelse synnerliga skäl prövas föreligga. Bifalles framställningen, skall deklARATIONEN avlämnas så fort ske kan och *senast den 15 mars*.

I andra fall än nu nämnts må anstånd med avgivande av deklARATIONEN icke åtnjutas.

Avlämnas ej — — — påföljd av böter.

Deklaration eller ovan omförmäld uppgift — — — äga rum. Därest anstånd med avgivande av deklARATIONEN åtnjutas, må dock deklARATIONEN avlämnas eller insändas allenast till ordföranden direkt.

Verk eller bolag — — — förvaltningsberättelse.

Har någon, som är skyldig — — — beträffande deklARATIONEN. Uppgift, som omförmäles i detta stycke, skall avlämnas eller insändas på den uppgiftspliktiges eget äventyr i betalt brev med allmänna posten antingen direkt till vederbörande taxeringsnämnds ordförande eller ock i Stockholm till överståthållarämbetet och i övriga orter till Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, magistraten i den stad eller landsfiskalen i det

distrikt, där taxeringen i fråga skall ske; dock må uppgiften, därest anstånd med dess avgivande åtnjutits, avlämnas eller insändas allenast till ordföranden direkt.

Har någon i deklaration eller annan uppgift eller upplysning — — —.

b) antaga ovan införda förslag till förordning om ändrad lydelse av § 11 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning.
